

HỆ MỤC TIÊU HÒA BÌNH, ĐỘC LẬP, DÂN CHỦ, GIÀU MẠNH, PHỒN VINH, VĂN MINH, HẠNH PHÚC, VỮNG BƯỚC ĐI LÊN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI THEO DỰ THẢO CÁC VĂN KIỆN TRÌNH ĐẠI HỘI XIV CỦA ĐẢNG

PGS, TS. LÊ THỊ THANH HÀ*

Trong gần 40 năm đổi mới, Việt Nam đã xác định thực hiện hệ mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh” là nền tảng, kim chỉ nam cho mọi đường lối, chính sách phát triển nhằm xây dựng đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa. Tuy nhiên, trong bối cảnh thế giới có nhiều bất ổn khó lường, Việt Nam đang đứng trước nhiều cơ hội cũng như thách thức mới. Vì vậy, việc bổ sung và phát triển hệ mục tiêu hòa bình, độc lập, dân chủ, giàu mạnh, phồn vinh, văn minh, hạnh phúc, vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội¹ trong Dự thảo các Văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng là yêu cầu tất yếu, thể hiện tầm nhìn chiến lược, phản ánh khát vọng phát triển toàn diện, bền vững của dân tộc, đồng thời khẳng định ý chí kiên định con đường đi lên chủ nghĩa xã hội của Nhân dân Việt Nam.

1. Đôi nét về hệ mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”

Trong tiến trình lãnh đạo cách mạng, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn nâng cao nhận thức về con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, đồng thời chỉ ra hệ mục tiêu tổng quát về chủ nghĩa xã hội. *Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội* (năm 1991) lần đầu đề ra hệ mục tiêu về chủ nghĩa xã hội mà Việt Nam đang xây dựng, đó là “dân giàu nước

mạnh”². Tới Hội nghị giữa nhiệm kỳ khóa VII, Đảng ta bổ sung hệ mục tiêu thành “dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, văn minh”³ và xác định, đây mới là “mục đích cuối cùng”⁴ của sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội”. Tại Đại hội IX (năm 2001), Đảng ta đã bổ sung thêm mục tiêu dân chủ và khẳng định “Lợi ích giai cấp công nhân thống nhất với lợi ích toàn dân tộc trong mục tiêu chung là: độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn

* Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

*minh*⁵. Tại Đại hội XI (năm 2011), mục tiêu này đã được điều chỉnh phù hợp với thực tiễn, khát vọng của người dân Việt Nam và xu thế phát triển của thời đại là: “Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”⁶. Từ Đại hội XI đến Đại hội XIII, hệ mục tiêu này không có sự điều chỉnh.

Thực hiện hệ mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”, Việt Nam đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng. Xuất phát từ một nước nghèo, trình độ lực lượng sản xuất thấp, đời sống của người dân còn khó khăn thì mục tiêu *dân giàu* có ý nghĩa vô cùng quan trọng. Để *dân giàu*, ngay từ Đại hội VI (năm 1986), Đảng ta đã chủ trương: “Bảo đảm cho người lao động có thu nhập thỏa đáng phụ thuộc trực tiếp vào kết quả lao động”⁷. Đây là chủ trương làm giàu chính đáng, thực hiện mục tiêu dân chủ, công bằng trên cơ sở mọi người dân đều có việc làm và được cống hiến, được làm chủ đất nước. Theo đó, tại Đại hội VII (năm 1991), Đảng ta khẳng định: “Các chủ trương đổi mới đều phải nhằm phục vụ mục tiêu xây dựng chủ nghĩa xã hội, làm cho dân giàu, nước mạnh, đều phải lấy kết quả xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam để kiểm nghiệm”⁸.

Thực hiện hệ mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”, Đảng ta luôn chú trọng xóa đói, giảm nghèo, nâng vai trò làm chủ của người dân trong mọi quyết sách của Đảng và Nhà nước. Theo số liệu thống kê, tỷ lệ nghèo đa chiều chung toàn quốc năm 2024 là 4,06%, giảm 1,65% so với năm 2023. Trong đó, trung du và miền núi phía Bắc là khu vực có tỷ lệ nghèo đa chiều cao nhất cả nước với 14,98%; tổng số hộ nghèo và

hộ cận nghèo đa chiều là 486.623 hộ. Tiếp đó là vùng Tây Nguyên với tỷ lệ nghèo đa chiều là 9,45%; tổng số hộ nghèo và hộ cận nghèo đa chiều là 152.970 hộ⁹. Bên cạnh đó, năm 2024 thu nhập bình quân của người lao động là 7,7 triệu đồng/tháng, tăng 8,6%, tương ứng tăng 610.000 đồng so với năm 2023¹⁰. Điều này cho thấy, công tác xóa đói, giảm nghèo và nâng cao đời sống nhân dân đã đạt được nhiều kết quả rõ rệt, góp phần thực hiện mục tiêu *dân giàu* - một trong những thành tựu nổi bật nhất của Việt Nam trong thời kỳ đổi mới.

Nhận thức rõ ý nghĩa của mục tiêu *nước mạnh*, Đảng ta đã tập trung thực hiện mục tiêu này trên hai phương diện chính: 1) Tăng cường sức mạnh bên trong bằng cách phát triển toàn diện các lĩnh vực kinh tế, chính trị, xã hội, quốc phòng và an ninh; 2) Phát huy sức mạnh bên ngoài thông qua hoạt động đối ngoại nhằm nâng cao vị thế và tầm ảnh hưởng của Việt Nam trên trường quốc tế. Trên cơ sở đó, nền kinh tế của nước ta ngày càng phát triển, thể hiện qua tổng sản phẩm quốc nội (GDP) liên tục tăng trong những năm gần đây. Theo dữ liệu của Quỹ Tiền tệ quốc tế (IMF), năm 1986, Việt Nam bắt đầu thực hiện công cuộc đổi mới đất nước, GDP đạt khoảng 8 tỷ USD, xếp thứ 9/10 trong khu vực Đông Nam Á¹¹. Nhưng đến năm 2024, năng quy mô GDP nền kinh tế đạt mức 11.512 ngàn tỷ đồng, tương đương khoảng 476 tỷ USD, GDP bình quân đầu người đạt 4.700 USD/người, tăng 377 USD so với năm 2023¹². Mặt khác, năng suất lao động của toàn nền kinh tế năm 2024 theo giá hiện hành ước đạt 221,9 triệu đồng/lao động (tương đương

9.182 USD/lao động, tăng 726 USD so với năm 2023)¹³.

Trong quá trình hội nhập quốc tế sâu rộng, Việt Nam luôn coi trọng việc mở rộng quan hệ đối ngoại, tăng cường hợp tác với các quốc gia và tổ chức trên thế giới. Chính sách đối ngoại độc lập, tự chủ, đa phương hóa, đa dạng hóa đã giúp Việt Nam khẳng định vị thế ngày càng cao trong khu vực và quốc tế. Nhờ đó, Việt Nam không chỉ xây dựng được nhiều mối quan hệ hợp tác bền vững mà còn tạo điều kiện thuận lợi cho phát triển kinh tế, chính trị, văn hóa và an ninh quốc phòng. Tính đến hết năm 2024, Việt Nam đã thiết lập quan hệ ngoại giao với 194 quốc gia và khuôn khổ quan hệ đối tác với 38 nước, ký kết hơn 170 thỏa thuận hợp tác trên nhiều lĩnh vực. Trong đó, Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc là các nước đối tác chủ chốt ở khu vực Đông Bắc Á, là ba trong số 13 nước Đối tác chiến lược toàn diện của Việt Nam¹⁴. Theo IMF, Việt Nam là đại diện Đông Nam Á duy nhất lọt vào top 10 với dự báo tăng trưởng 6,4% từ năm 2024 đến 2029¹⁵. Điều này mở ra cơ hội để Việt Nam bước vào giai đoạn tăng trưởng kinh tế mạnh mẽ, vươn lên trở thành một trong những nền kinh tế mới nổi có tốc độ phát triển nhanh nhất. Qua đó, tạo động lực thu hút đầu tư nước ngoài (FDI) và thúc đẩy sự phát triển kinh tế không chỉ trong khu vực mà còn trên phạm vi toàn cầu.

Tại Đại hội XI (năm 2011), Đảng ta đã khẳng định: “*Dân chủ xã hội chủ nghĩa* là bản chất của chế độ ta, vừa là mục tiêu, vừa là động lực của sự phát triển đất nước. Xây dựng và từng bước hoàn thiện nền dân chủ xã hội chủ

nghĩa, bảo đảm dân chủ được thực hiện trong thực tế cuộc sống ở mỗi cấp, trên tất cả các lĩnh vực”¹⁶. Cụ thể hóa chủ trương của Đảng, Điều 3 Hiến pháp năm 2013 chỉ rõ: Nhà nước bảo đảm và phát huy quyền làm chủ của Nhân dân; công nhận, tôn trọng, bảo vệ và bảo đảm quyền con người, quyền công dân. Kế thừa và phát triển những quan điểm đó, Đại hội XIII (năm 2021) của Đảng khẳng định: “... phải luôn quán triệt sâu sắc quan điểm “*dân là gốc*”; thật sự tin tưởng, tôn trọng và phát huy quyền làm chủ của nhân dân, kiên trì thực hiện phương châm “*dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng*”¹⁷.

Để thực hiện mục tiêu *dân chủ*, Quốc hội đã ban hành Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở năm 2022, có hiệu lực từ ngày 1-7-2023. Điều 3, Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở chỉ rõ: “1. Bảo đảm quyền của công dân, cán bộ, công chức, viên chức, người lao động được biết, tham gia ý kiến, quyết định và kiểm tra, giám sát việc thực hiện dân chủ ở cơ sở./ 2. Bảo đảm sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước, vai trò nòng cốt của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội trong thực hiện dân chủ ở cơ sở”¹⁸. Theo đó, dân chủ xã hội chủ nghĩa ở nước ta là nền dân chủ thực chất, không mang tính hình thức, cực đoan hay vô chính phủ. Nền dân chủ này đối lập hoàn toàn với các biểu hiện chuyên quyền, độc đoán, đặc quyền, đặc lợi, tham nhũng và quan liêu. Trên cơ sở đó, Đảng ta khẳng định rằng, dân chủ là một trong những yếu tố quan trọng góp phần xây dựng và phát triển đất nước.

Ở Việt Nam, *công bằng xã hội* được thực hiện trên nhiều phương diện. *Về kinh tế*, thực hiện

công bằng xã hội đối với các thành phần kinh tế, xóa bỏ những thành kiến thiên lệch trong đánh giá và đối xử với người lao động thuộc các thành phần kinh tế khác nhau. Về xã hội, từng bước hoàn thiện chính sách xã hội, làm tốt chính sách bảo trợ xã hội, xóa đói, giảm nghèo, thu hẹp khoảng cách chênh lệch giàu nghèo. Đặc biệt, xây dựng hệ thống chính sách xã hội theo hướng: “... chăm lo cho con người, vì con người, lấy con người làm trung tâm, là chủ thể, mục tiêu, động lực, nguồn lực để phát triển bền vững đất nước; là nhiệm vụ thường xuyên, quan trọng của Đảng, Nhà nước, hệ thống chính trị và toàn xã hội; thể hiện đặc trưng, bản chất tốt đẹp của chế độ xã hội chủ nghĩa; tăng trưởng kinh tế gắn với bảo đảm chính sách xã hội; tạo điều kiện để Nhân dân được thụ hưởng thành quả của sự nghiệp đổi mới, phát triển đất nước, nâng cao chất lượng cuộc sống, góp phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”¹⁹.

Mục tiêu *văn minh* đã được kết hợp giữa văn hóa truyền thống và văn minh của xã hội hiện đại. Đó là, xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc và tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại, xây dựng một xã hội dân chủ, công bằng vì lợi ích chân chính và phẩm giá con người; chống tư tưởng, văn hóa phản tiến bộ, trái với truyền thống tốt đẹp của dân tộc, trái với mục tiêu đi lên chủ nghĩa xã hội của đất nước Việt Nam. Quyết định số 1755/QĐ-TTg ngày 8-9-2016 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chiến lược phát triển các ngành công nghiệp văn hóa Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030 được ban hành đã tạo khung chính sách hỗ trợ các ngành công nghiệp văn hóa nâng cao chất lượng sản phẩm

và dịch vụ văn hóa. Trên cơ sở đó, ngành công nghiệp văn hóa Việt Nam được xác định sẽ trở thành ngành kinh tế quan trọng, đóng góp 7% GDP (năm 2030)²⁰ và dự báo sẽ tiếp tục tạo thêm nhiều việc làm, góp phần phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

Có thể thấy, những thành tựu đạt được trong quá trình thực hiện mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh” đã góp phần quan trọng thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước trong thời kỳ đổi mới. Hệ mục tiêu này hướng tới xây dựng một xã hội “*thực sự vì con người, chứ không phải vì lợi nhuận mà bóc lột và chà đạp lên phẩm giá con người*”²¹; “con người có cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc, có điều kiện phát triển toàn diện”²². Trong bối cảnh hiện nay, khi Việt Nam đang hội nhập sâu rộng với thế giới và chuyển đổi mạnh mẽ theo hướng xanh, bền vững, những thành tựu đó trở thành nền tảng vững chắc để đất nước tiếp tục vươn lên. Việc bổ sung, phát triển hệ mục tiêu mới với các giá trị “hòa bình, độc lập, dân chủ, giàu mạnh, phon vinh, văn minh, hạnh phúc” không chỉ thể hiện tầm nhìn chiến lược dài hạn của Đảng và Nhà nước mà còn khơi dậy khát vọng phát triển phon vinh, hạnh phúc cho Nhân dân, góp phần khẳng định vị thế Việt Nam trên trường quốc tế trong kỷ nguyên hội nhập và phát triển bền vững.

2. Bổ sung, phát triển hệ mục tiêu “hòa bình, độc lập, dân chủ, giàu mạnh, phon vinh, văn minh, hạnh phúc” trong Dự thảo các Văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng là tất yếu

Trải qua gần 40 năm đổi mới, Việt Nam đã

đạt được nhiều thành tựu to lớn trên các lĩnh vực từ kinh tế, chính trị đến văn hóa, xã hội và đối ngoại. Trong bối cảnh đất nước bước vào giai đoạn phát triển mới với nhiều thời cơ và thách thức đan xen, đặt ra yêu cầu cần tiếp tục hoàn thiện hệ thống mục tiêu phát triển phù hợp với bối cảnh hiện nay. Vì vậy, việc bổ sung và phát triển hệ mục tiêu “hòa bình, độc lập, dân chủ, giàu mạnh, phồn vinh, văn minh, hạnh phúc” trong Dự thảo các Văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng là một bước đi tất yếu, thể hiện tầm nhìn chiến lược của Đảng.

Thứ nhất, Việt Nam là một dân tộc từng trải qua nhiều cuộc chiến tranh chống xâm lược, *hòa bình* luôn là khát vọng thiêng liêng và trở thành lẽ sống của mỗi người dân. Tuy nhiên, trong bối cảnh hiện nay, tình hình thế giới còn nhiều bất ổn và phức tạp: Xung đột giữa Nga và Ukraina vẫn chưa kết thúc, căng thẳng giữa Israel và phong trào Hồi giáo Hamas tiếp tục leo thang, cùng với đó là nhiều điểm nóng khác trên khắp các châu lục cũng diễn biến khó lường... Bên cạnh đó, các mối đe dọa an ninh phi truyền thống như khủng bố, tội phạm mạng và chiến tranh mạng ngày càng gia tăng, ảnh hưởng đến hòa bình toàn cầu và trực tiếp đe dọa khát vọng hòa bình của đất nước. Trong bối cảnh thế giới tiềm ẩn nhiều bất ổn như vậy, hòa bình trở thành mục tiêu hàng đầu và quan trọng nhất đối với mỗi quốc gia, dân tộc. Dự thảo các Văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng bổ sung mục tiêu *hòa bình* không chỉ thể hiện tầm nhìn chiến lược mà còn có ý nghĩa thực tiễn lớn, giúp Việt Nam củng cố an ninh, phát triển bền vững và nâng cao vị thế trên trường quốc tế, đồng thời phản

ánh nguyện vọng hòa bình, ổn định của toàn dân.

Thứ hai, độc lập, tự do là khát vọng ngàn đời của dân tộc ta và đã được Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “*Không có gì quý hơn độc lập, tự do*”²³. Trong tác phẩm *Di chúc*, Hồ Chủ tịch căn dặn: “Điều mong muốn cuối cùng của tôi là: Toàn Đảng, toàn dân ta đoàn kết phấn đấu, xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh, và góp phần xứng đáng vào sự nghiệp cách mạng thế giới”²⁴. *Độc lập, tự do* không chỉ là mục tiêu, mà còn là điều kiện để đất nước ta tiến bước vào kỷ nguyên mới. Độc lập giúp Việt Nam tránh bị chi phối bởi các thế lực bên ngoài, giữ vững ổn định nội bộ để phát triển bền vững. Tự do trong lựa chọn mô hình phát triển, hợp tác quốc tế, và chuyển đổi số giúp Việt Nam hội nhập sâu rộng nhưng vẫn bảo vệ bản sắc và lợi ích quốc gia. Đây là điều kiện quan trọng để xây dựng chủ nghĩa xã hội. Trong bối cảnh chủ nghĩa bảo hộ và phân cực chính trị gia tăng, mục tiêu *độc lập, tự do* đòi hỏi các quốc gia phải có bản lĩnh và tự chủ để không bị cuốn theo dòng xoáy lợi ích cường quốc. Đặc biệt, toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế sâu rộng đã làm cho một số quốc gia phải phụ thuộc về kinh tế vào các nước lớn, làm mất đi quyền độc lập, tự chủ của mình.

Mặt khác, thông qua tiến trình hội nhập quốc tế, đầu tư tài chính, cho vay vốn kinh tế, ứng dụng chuyển giao khoa học - công nghệ... bằng các “thỏa thuận”, “hợp tác” đã làm gia tăng sự phụ thuộc lẫn nhau giữa các nước, ảnh hưởng đến khả năng nhà nước kiểm soát, điều hành nền kinh tế. Và hệ quả là, từ sự

phụ thuộc về kinh tế sẽ chuyển hóa và gây sức ép về chính trị. Vì vậy, trong bối cảnh mới hiện nay, việc giữ vững độc lập, tự chủ, khơi dậy và phát huy ý chí tự cường, khát vọng phát triển của toàn dân tộc ngày càng trở nên quan trọng. Điều này góp phần duy trì môi trường hòa bình, tận dụng cơ hội, vượt qua những thách thức để bảo vệ độc lập, hòa bình và phát triển của đất nước. Theo đó, mục tiêu độc lập hiện nay còn bao hàm tự chủ, tự lực, tự cường. Đó là tự mình xác định mục tiêu, hoạch định con đường, chiến lược phát triển, không chấp nhận bất cứ sự can thiệp, sắp đặt nào từ bên ngoài và điều này phải được thực thi trên tất cả các lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa, quốc phòng, an ninh, đối ngoại...

Thứ ba, dân chủ là bản chất của chế độ ta, vừa là mục tiêu, vừa là động lực của công cuộc đổi mới. *Dân chủ* là một thiết chế chính trị, là phương thức tồn tại của giai cấp công nhân sau khi giành được chính quyền. C.Mác đã khẳng định, giai cấp vô sản sau khi dành được chính quyền cần “tạo ra một chế độ dân chủ mà nhờ đó trực tiếp hay gián tiếp tạo ra quyền thống trị chính trị của giai cấp vô sản”²⁵. Dân chủ đóng vai trò rất quan trọng trong xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Đây là một hệ thống chính trị mà quyền lực và quyết định cuối cùng nằm ở Nhân dân; là nền tảng cho một xã hội công bằng, văn minh và phát triển bền vững.

Tuy nhiên, bên cạnh những thành tựu đáng ghi nhận, việc thực hiện mục tiêu *dân chủ* còn tồn tại một số hạn chế, bất cập: “Quyền làm chủ của Nhân dân chưa được thể chế hóa đầy đủ, có lúc, có nơi còn bị vi phạm”²⁶. Những

hạn chế này là “mầm mống” để cho các thế lực thù địch lợi dụng nhằm tuyên truyền, bôi nhọ, chống phá cách mạng Việt Nam. Vì vậy, mục tiêu dân chủ tiếp tục được khẳng định và triển khai thực hiện trong kỷ nguyên mới nhằm tạo điều kiện cho sự phát triển và tiến bộ của xã hội. Dự thảo các Văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng nhấn mạnh: “Phát huy quyền làm chủ của Nhân dân trên tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội [...] Thực hiện đầy đủ các quyền dân chủ trực tiếp, dân chủ đại diện, nhất là dân chủ ở cơ sở; chống các biểu hiện dân chủ hình thức”²⁷. Điều này thể hiện quyền làm chủ của Nhân dân và xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa trong kỷ nguyên mới.

Thứ tư, giàu mạnh và phồn vinh là khát vọng của Chủ tịch Hồ Chí Minh từ khi đất nước còn chìm trong khói lửa chiến tranh, đồng thời cũng là mơ ước ngàn đời của mọi người dân Việt Nam. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng khẳng định: “Chiến tranh có thể kéo dài 5 năm, 10 năm, 20 năm hoặc lâu hơn nữa. Hà Nội, Hải Phòng và một số thành phố, xí nghiệp có thể bị tàn phá, song nhân dân Việt Nam quyết không sợ. Không có gì quý hơn độc lập tự do. Đến ngày thắng lợi, nhân dân ta sẽ xây dựng lại đất nước ta đàng hoàng hơn, to đẹp hơn”²⁸. Thực tế cũng đã chứng minh, Việt Nam luôn kiên cường đấu tranh cho hòa bình, độc lập, tự do và giàu mạnh, phồn vinh của đất nước. Đến nay phải thừa nhận rằng: “Đất nước ta chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay”²⁹.

Sau gần 40 năm đổi mới, với các giải pháp, chính sách giảm nghèo bền vững được triển

khai hiệu quả theo tinh thần “không để ai bị bỏ lại phía sau”, tỷ lệ hộ nghèo theo chuẩn nghèo đa chiều năm 2024 còn dưới 1,9%, giảm trên 1%; tỷ lệ hộ nghèo dân tộc thiểu số còn dưới 13,5%, giảm trên 3%³⁰. Kết quả giảm nghèo vượt chỉ tiêu đặt ra, nhưng chưa có đánh giá kỹ lưỡng về tính bền vững của công tác giảm nghèo, tỷ lệ tái nghèo còn cao, nhiều địa phương thực hiện giảm nghèo một cách thiếu thực chất, không bền vững. Vì vậy, việc đưa mục tiêu *giàu mạnh* và *phồn vinh* vào hệ mục tiêu xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam theo Dự thảo các Văn kiện trình Đại hội XIV là cần thiết, nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển trong kỷ nguyên mới.

Thứ năm, mục tiêu *văn minh* đã được đưa vào hệ mục tiêu xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam từ sau đổi mới. Đây là mục tiêu mang tính tổng hợp, gắn liền với các mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng”, phản ánh trình độ phát triển cao về kinh tế, văn hóa, xã hội, khoa học và công nghệ. Mục tiêu này hướng tới xây dựng một xã hội gắn với phát triển văn hóa, giáo dục, đạo đức, lối sống tiến bộ, phù hợp với xu thế toàn cầu hóa. Việc thực hiện tốt mục tiêu này không chỉ giúp định hình những giá trị cần thiết mà còn là cơ sở để nâng cao vị thế của đất nước. Hiện nay, các tiêu chí về phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, khoa học và công nghệ của Việt Nam vẫn chưa hoàn toàn đáp ứng yêu cầu thực tiễn. Vì vậy, việc tiếp tục thực hiện mục tiêu *văn minh* trong kỷ nguyên mới là rất quan trọng, nhằm tạo điều kiện để Việt Nam phát triển toàn diện và sánh vai với các cường quốc năm châu.

Thứ sáu, mục tiêu *hạnh phúc* là động lực

phấn đấu của mỗi cá nhân trong xã hội để không ngừng hoàn thiện bản thân và đóng góp nhiều hơn cho cộng đồng. Hạnh phúc giúp con người có động lực đạt được mục tiêu và hoàn thành tốt công việc, đồng thời giảm căng thẳng và cải thiện sức khỏe tinh thần. Ở Việt Nam, việc hướng tới mục tiêu *hạnh phúc* trong kỷ nguyên mới không chỉ là mong muốn của từng cá nhân mà còn là chiến lược quan trọng để phát triển quốc gia. Trong những năm qua, Việt Nam đã không ngừng nỗ lực để mọi người dân đều được sống hạnh phúc và được bảo đảm mọi mặt về quyền con người. Theo Báo cáo Hạnh phúc thế giới năm 2025, Việt Nam xếp hạng 46, tăng 8 bậc so với năm 2024³¹. Tuy nhiên, dù chưa có cuộc tổng điều tra về hạnh phúc, về sự hài lòng của người dân trong những năm gần đây, nhưng qua thực tế hằng ngày trong xã hội dễ dàng nhận thấy, nhiều người Việt đang chịu tác động tiêu cực từ các vấn đề xã hội như: An ninh truyền thống, an ninh phi truyền thống, môi trường an ninh mạng, biến đổi khí hậu, thiên tai, dịch bệnh, thực phẩm bẩn ... chưa thực sự được kiểm soát. Ở cấp độ gia đình, nhiều gia đình Việt Nam đang phải đối mặt với các thách thức và nguy cơ như ly hôn, ly thân, tệ nạn xã hội xâm nhập, bạo lực gia đình ... Trước những vấn đề xã hội này, việc nghiên cứu và đưa mục tiêu *hạnh phúc* vào hệ thống các mục tiêu xây dựng chủ nghĩa xã hội trong kỷ nguyên mới trong Dự thảo các Văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng là điều tất yếu và hoàn toàn phù hợp với thực tiễn ■

- ¹ Xem: TOÀN VĂN: Dự thảo BÁO CÁO CHÍNH TRỊ của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng, <https://xaydungchinh sach.chinhphu.vn>, ngày 16-11-2025.
- ² Đảng Cộng sản Việt Nam, *Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội*, Nxb. Sự thật, Hà Nội, 1991, tr.9.
- ³ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đảng Toàn tập*, t.53, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2007, tr.320.
- ⁴ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Hội nghị đại biểu toàn quốc giữa nhiệm kỳ*, Nhà máy in Thống nhất, Hà Nội, 1994, tr.79.
- ⁵ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2001, tr.85-86.
- ^{6,16,22} Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2011, tr.24, 84-85, 70.
- ⁷ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI*, Nxb. Sự thật, Hà Nội, 1987, tr.88.
- ⁸ Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VII*, Nxb. Sự thật, Hà Nội, 1991, tr.53.
- ⁹ Xem: Tỷ lệ nghèo đa chiều toàn quốc năm 2024 là 4,06%, <https://nhandan.vn>, ngày 10-2-2025.
- ¹⁰ Xem: Năm 2024, thu nhập trung bình của người lao động tăng 8,5%, <https://antv.gov.vn>, ngày 13-1-2025.
- ¹¹ Xem: Diệu Thiện, *Kinh tế Việt Nam sau gần 40 năm đổi mới: Hành trình chuyển mình để đột phá, vươn cao*, <http://baokiemtoan.vn>, ngày 27-4-2024.
- ¹² Xem: Bảo Ngọc, *Năm 2024 tăng trưởng hơn 7%, quy mô GDP nền kinh tế khoảng 476 tỉ USD*, <https://tuoitre.vn>, ngày 6-1-2025.
- ¹³ Xem: Chiến Thắng, *Khai thác động lực tăng trưởng từ năng suất lao động*, <https://www.qdnd.vn>, ngày 31-1-2025.
- ¹⁴ Xem: GS, TS. Nguyễn Vũ Tùng, Trần Ngọc Long, *Đưa quan hệ Việt Nam với các đối tác chủ chốt ở khu vực Đông Bắc Á đi vào chiều sâu*, <https://www.tapchicongsan.org.vn>, ngày 2-9-2025.
- ¹⁵ Xem: *Việt Nam vào top 10 tăng trưởng GDP giai đoạn 2024-2029*, <https://hanoionline.vn>, ngày 26-5-2024.
- ^{17,29} Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.1, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.27, 104.
- ¹⁸ Quốc hội, *Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở*, Luật số 10/2022/QH15, ngày 10-11-2022, Điều 3.
- ¹⁹ Ban Chấp hành Trung ương, *Nghị quyết số 42-NQ/TW ngày 24-11-2023 về tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng chính sách xã hội, đáp ứng yêu cầu sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong giai đoạn mới*.
- ²⁰ Xem: Lê Hoàng, *Phát triển các ngành công nghiệp văn hóa, đóng góp 7% GDP vào năm 2030*, <https://vov.vn>, ngày 4-8-2023.
- ²¹ Nguyễn Phú Trọng, *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2022, tr.21.
- ^{23,24,28} Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.15, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2011, tr.131, 614, 131.
- ²⁵ C.Mác và Ph.Ăngghen, *Toàn tập*, t.4, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 1995, tr.469-470.
- ^{26,27} TOÀN VĂN: Dự thảo BÁO CÁO CHÍNH TRỊ của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng, <https://xaydungchinh sach.chinhphu.vn>, ngày 16-11-2025.
- ³⁰ Xem: Hồng Kiều, *Giảm nghèo 2024: Tỷ lệ nghèo đa chiều dưới 1,9%, vượt các mục tiêu được giao*, <https://www.vietnam-plus.vn>, ngày 31-12-2024.
- ³¹ Xem: *Việt Nam tăng vượt bậc về chỉ số hạnh phúc*, <https://baochinhphu.vn>, ngày 20-3-2025.